

Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Uwchradd Elfed

Dyddiad yr arolygiad: Ebrill 2023

gan Estyn, Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Trosolwg

Mae Ysgol Uwchradd Elfed yn sicrhau cydbwysedd effeithiol rhwng cyrhaeddiad academiaidd a chefnogi lles ei disgyblion a'i staff. Mae gwerthoedd craidd yr ysgol, sef 'gonestrwydd, uniondeb, parch, dyheadau uchel a hunan-gred' yn ganolog i'r hyn y mae'n ei wneud. Mae gan lawer o ddisgyblion ymdeimlad cryf o berthyn, ac adlewyrchir hyn yn eu hymddygiad da, eu cwrteisi a'r balchder y maent yn ei arddangos yn yr ysgol. Mae gan lawer ohonynt agwedd gadarnhaol at ddysgu ac maent yn ymgysylltu'n dda mewn gwersi, gan ddangos aeddfedrwydd wrth drafod materion sensitif. Maent yn cymryd rhan yn frwdfrydig yn yr amrywiaeth eang o weithgareddau allgyrsiol sydd ar gael iddynt. Mae'r cymorth ar gyfer lles disgyblion yn gryfder arbennig yn yr ysgol. Mae presenoldeb yn gwella, ar y cyfan, ond mae presenoldeb disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn parhau i fod yn destun pryder.

Mae gan y pennaeth weledigaeth glir yn canolbwyntio ar sicrhau bod pob myfyriwr sy'n gadael Ysgol Uwchradd Elfed yn barod i ffynnu yn y gymuned ehangach. Mae wedi datblygu a rhannu'r weledigaeth yn dda ar y cyd â staff, disgyblion a rhieni. Mae staff a llywodraethwyr yn angerddol am yr ysgol ac yn glir yn eu bwriad i ddarparu addysg dda ar gyfer yr holl ddisgyblion. Mae arweinwyr yn casglu ystod eang o dystiolaeth uniongyrchol i werthuso'u cynnydd. Fodd bynnag, yn eu gwerthusiadau a'u cynllunio ar gyfer gwelliant, maent yn canolbwyntio'n rhy agos ar faterion gweithredol a ddim yn ddigon manwl gywir ar yr effaith a gaiff addysgu ar ddysgu'r disgyblion.

Ym mwyafrif y gwersi, mae athrawon yn cynllunio'n addas ar gyfer dysgu ac yn sicrhau bod gweithgareddau'n adeiladu'n dda ar ei gilydd. Mae ganddynt ddisgwyliadau priodol o'r hyn y gall disgyblion ei gyflawni, yn rhoi esboniadau clir, yn modelu dysgu'n dda ac yn cynorthwyo disgyblion yn fuddiol fel bod y mwyafrif ohonynt yn gwneud cynnydd cadarn, o leiaf. Fodd bynnag, mewn lleiafrif o wersi, nid yw athrawon yn sicrhau bod disgyblion yn gwneud digon o gynnydd yn eu dysgu. Mae hyn yn bennaf oherwydd nad ydynt yn herio disgyblion yn effeithiol i ddatblygu eu gwybodaeth a'u medrau neu oherwydd eu bod yn strwythuro'u gwersi'n ormodol ac yn cyfyngu ar gyfleoedd disgyblion i weithio'n annibynnol. Mae cwricwlwm yr ysgol yn gynhwysol ac yn darparu ystod briodol o gyrsiau academiaidd a galwedigaethol yng nghyfnod allweddol 4. Mae'r ganolfan adnoddau arbenigol, 'Hafan', yn amgylchedd dysgu diogel, digynnwrf a chefnogol lle mae llawer o'i disgyblion yn gwneud cynnydd da mewn medrau llythrennedd a rhifedd, ond mae llai o gyfleoedd iddynt ddatblygu medrau bywyd pwysig eraill.

At ei gilydd, mae mwyafrif y disgyblion yn Ysgol Uwchradd Elfed yn gwneud cynnydd da ar draws y cwricwlwm mewn ysgrifennu, siarad a gwranddo. Maent yn arddangos medrau corfforol cryf mewn gwersi Addysg Gorfforol hefyd. Nid yw disgyblion yn gwneud cymaint o gynnydd yn eu medrau darllen, rhifedd, digidol a Chymraeg ar draws y cwricwlwm oherwydd nad yw'r cyfleoedd iddynt wneud hynny wedi'u datblygu'n ddigonol. Nid yw arweinwyr yn monitro cynnydd disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol yn ddigon gofalus i fod yn sicr fod yr holl ddisgyblion hyn yn gwneud cynnydd priodol tuag at eu targedau.

Argymhellion

- A1 Mireinio prosesau hunanwerthuso a gwella fel eu bod yn canolbwyntio'n graff ar addysgu, a'i effaith ar ddysgu'r disgyblion
- A2 Gwella'r addysgu fel bod pob un o'r disgyblion yn gwneud y cynnydd y maent yn abl i'w wneud
- A3 Cryfhau prosesau i fonitro cynnydd disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol
- A4 Cryfhau datblygiad graddol medrau darllen, rhifedd, digidol a Chymraeg ar draws y cwricwlwm
- A5 Gwella presenoldeb disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim

Beth sy'n digwydd nesaf

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu i ddangos sut bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion. Bydd Estyn yn cydweithio â'r awdurdod lleol i adolygu cynnydd yr ysgol. Dyma'r gweithgarwch dilynol ysgafnaf, gan nad yw'n statudol.

Cyd-destun yr ysgol

Enw'r darparwr	Ysgol Uwchradd Elfed
Awdurdod lleol	Cyngor Sir y Fflint
Iaith y darparwr	Saesneg
Math o ysgol	Uwchradd
Nifer y disgyblion ar y gofrestr	912
Disgyblion o oed ysgol statudol	911
Canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd (Canran genedlaethol y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd yn y sector uwchradd yw 20.2%)	20.6%
Canran y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol (a) (Canran genedlaethol y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol yn y sector uwchradd yw 17.8%)	8.5%
Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg ar yr aelwyd	0%
Canran y disgyblion sy'n siarad Saesneg fel iaith ychwanegol	1.9%
Dyddiad penodi'r pennaeth	09/04/2018
Dyddiad arolygiad blaenorol Estyn (os yw'n berthnasol)	09/02/2015
Dyddiad dechrau'r arolygiad	24/04/2023

ⓘ Hawlfraint y Goron 2023: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 29/06/2023

Sylwer, efallai na fydd y ffotograffau sy'n cael eu dangos yn rhai o'r ysgol sy'n destun yr adroddiad hwn.